

AVBILDA VÄRLDENS NATUR

LÄRARE
GYMNASIUM

En arktisk näringskedja kan t.ex. vara:
torsk – tordmule – fjällräv **eller**
torsk – vikare – isbjörn

Det finns endast 3500–7500 vilda snöleoparder kvar och arten klassificeras som starkt hotad. Snöleoparderna hotas av tjuvskytte (p.g.a. pälsen) men också av klimatförändring och en minskning i antalet bytesdjur. Dålig födosituation leder till att snöleoparder anfaller boskap, vilket uppmuntrar förargade boskapsägare till tjuvskytte.

Många mossor, lavar och andra epifyter som lever på träd är kommensalister – epifyterna gynnas av ett lämpligt växtunderlag utan att skada trädet. Hyenorna i subtropiska zonen är också kommensalister då de äter kadaver som andra rovdjur lämnat efter sig.

Kolibrier och växter har ett mutualistiskt förhållande där båda parterna gynnas. Växter och nektarsamlade insekter är också mutualister.

Många insekter, t.ex. fjärilar, drar nytta av mimikry. Vissa ofarliga pilgiftsgrodor har utvecklat en liknande färgbeteckning som farliga pilgiftsgrodor. I tropiska zonen hittar du också världens största blomma, rafflesian, som också är ett exempel på mimikry. Blomman både luktar och liknar ruttnande kött, vilket lockar till sig spyflugor som ”i misstag” pollinerar blomman.

Kronhjortens horn är ett exempel på *intrasexuellt urval*, dvs. individer av samma kön (i detta fall hanar) konkurrerar med varandra för en partner av andra könet. Paradisfågelhanarna friar till honor med sitt utseende och gör reklam för sin livskraft. Till lektiden blir rödlaxhanarna röda, utvecklar en puckel på ryggen och en krokig underkäke med större tänder. Både paradisfågeln och rödlaxen är exempel på *intersexuellt urval* som baserar sig på honans val.

Tornugglan har en rovfågels kroknäbb som hjälper fågeln att få ett fast grepp om bytesdjuret, t.ex. en sork.

Isbjörnen och vikaren har ett brunt fettlager. Dessutom är isbjörnens hår inte vita utan genomskinliga och dess skinn svart. Håren är som optiska fibrer som leder solljuset till svarta skinnen, vilket värmer björnen. Luften i ihåliga håren bildar också ett isolerande luftlager.

Korta extremiteter (t.ex. fjällrävens små öron) är en anpassning till köld.

Alkorna flyttar söderut till vintern.

Till kräldjuren räknas bl.a. ödlor, ormar, sköldpaddor och krokodiler. Till skillnad från groddjur täcks kräldjurens skinn av hornfjäll eller hornplattor. På bilderna ser du en nilskrokodil, gul anakonda och flygdrake.

